

"ቆልዓ ብንእሱ ቆርበት ብርሑሱ"

ቀዳሞት ወለድና ከምዚ ናይ ሎሚ ቅርጽ ተነጹሩ ዝተወደበን ዝተራቐቐን ኣካዳሚያዊ ትምህርቲ ከም ዘይነበሮም፡ ዘመናዊ ትምህርቲ ኣብ ኤርትራ ብመን፡ መዓስን ብከመይን ከም ዝተጀመረ ዘዘንትው ማህደራት ታሪኽ ዘረጋገጽዎ ሓቲዮ። እንተኾነ ወለድና ዘመናዊ ትምህርቲ ኣይነበሮም ምበር፡ ህይወቶም ከመይ ክመርሑ ከምዘለዎም፣ ታሪኽም ባህሎም ከመይ ክዕቅቡ ከም ዝግባእ፣ መንእሰያት ዘተኣማምኑ ተረከቡቲ ሕድሪ መታን ክኾኑ ካብ ህጻንነቶም እንታይ ክመሃሩን ክምከሩን ከም ዘለዎም፣ ኣብ ሕድሕዶም ከመይ ክተሓጋዝኩ ከም ዝግባእ፣ መሬትን ተጠቓምነቱን ኣብ ገለ ከባቢታት ከመይ ሓባራዊ ሃብቲ ኮይኑ ክመሓደር ከምዘለዎን ካብዚ ዘመናዊ ወይ ስነ-ፍልጠታዊ ተባሂሉ ዝግለጽ ናይ ሎሚ ሕግን ሚላ ምሕደራን ብፍላይ ኣብ ገለ ሸነኻቱ ዝበልጽ ምበር ዝንእስ ኣይኮነን። "ቆልዓ ብንእሱ ቆርበት ብርሑሱ" ዝብል ምስላ እንተወሲድናኋ ክሳብ ክንደይ ሰፊሕን ኣርሒቕ ዝጥምትን ስነ-ኣእምሮኣዊ ብልሓ ከም ዝነበሮምዩ ዘረደኣና።

መልእኽቲ ናይዚ ያታዊ ምስላ፡ ዝኾነ ዓይነት ብውልቀ ሰብ ደረጃ ይኹን ብሓባር ዝጀመር ስራሕ ካብ መጀመርያ ከም ሓሳብ ክውጡን እንክሎ ዝኣክል ግዜ ወሲድካ ሓሲብካ ናብቲ ትደልዮ ስራሕ ቅርበት ዘለዎም ለባማት ኣማኸርካ፡ ብመጽናዕቲ ብምሉእ ኣፍልጦን ናይ ትግባረ መደባት ሀ ኢሉ ክብገስ ከም ዘለዎዩ ዝምህር። ዝኣክል መጽናዕትን ምድላውን ከይተገብረሉ ብድሌት ጥራሕ ተደፋሬእካ ትኣትዎ ስራሕ ድማ፡ ከይዱ ከይዱ ኣሉታዊ ውጽኢት ከም ዘምጽእ ኣመት ዝህብ ምስላዮ። ካብ መሰረቱ ስለዝቐይነ፡ ኣብ ላዕሊ በጹሑ ምስ ሰወደ፡ ካብ ድቃስካ ተበራቢርካ ማለት ለቢምካ ከተዕርዮ እንተፈቲንካ ኸኣ ብዙሕ ድኻምን ወጻእን ዝሓትት ከምቲ እትደልዮ ድማ ክኸውን ከምዘይኸእልዮ ዝሕብር። ነዚ ውን "ከይኮነ ለብም ከይተሰብረ ጸግን" ብዝብል ብካልእ ምስላ የሀብትሞዮ።

ሎሚ ብሰንኪ ጉጅለ ህግደፍ ሃገራዊ ፖለቲካዊ ምስልና ቅጥዒ ስኢኑ ተበላሽዮ ኣሎ። ብኡ መጠን ማሕበራዊ ህይወት ህዝብታት ኤርትራ ተዘራገዙ ኣሎ። ከምቲ "ዘራጊት ማይ ዘላተን ኣሓ ጽሩይ ማይ ነይሰትያ" ዝበሃል ምስላ፡ እቲ ዝተዘርገ ፖለቲካ ክጸሪ እንተደኣ ኮይኑ፡ እቲ ዛራጊ ወይ ጠንቂ ክእለ ኣለዎ። ከመይ ከም ዝእለ ከኣ እቶም ኣብ ህላወኡ ረብሓ ዘይብሎም ናይ ግድን ክወገድ ኣለዎ ኢሎም ዝሪኡ ወገናት፡ ኣብ ልዕሊ እኹል ዝኾነ ሓባራዊ ፖለቲካዊ ገምጋም ክገብሩን ኣብ ሓደ ወይ ዝተቐራረበ መደምደምታ ክበጽሑን ይህልዎም። ንሱ ዘበጸሓሎም ዘሎ ፖለቲካዊ፡ ቁጠባዊ ድዩ ማሕበራውን ባህላውን ወጽዓን ንሱ ምስተወገደ ኣብ ኤርትራ ክኸውን ዝምነይዎ ስርዓት ምሕደራን እንታይን ከመይን ክመስልን ክውደብን ከም ዘለዎ፡ ነዩናይ ኣረኣኢያ ከም ዝሓቁፍ ነዩናይ ከኣ ከም ዝሃርም ብብሩህ ኣቐሚጡ ክብገስ ኣለዎ። ስለምንታይ? በረኣኢያ ምስ ህግደፍ ዝዳናጋጽን መሊኡ በቲኹ ደምበኡ ዝፈለየን ሓቢሮም ክሰርሑን ኣብ ሓባራዊ ዓወት ክበጽሑን ኣይክእሉን። ናይ መሰል ሕቶ ንዘልዕሉ ወገናት ብትሕቲ ሃርነት ዝኸሰስ ትምክሕታዊ ኣረኣኢያን፡ ሕቶ መሰል ሕቶ ደሞክራሲ ካብ ዝኾነ ኩርናዕ ይምጸእ ክስማዕ ክኸበር ብደሞክራሲያዊ ኣገባብ ድማ ክመሓደር ኣለዎ ዝብል ህዝባውን ደሞክራሲያውን ኣረኣኢያን ካብ ኣካላዊ ሓድነት ዝሓልፍ ናይ እምነት ሓድነትን ውሁድ ስራዕን ክሰርሑ ኣይበቐዑን።

መጽሔት ህዝባዊ ደሞክራሲውን ኣብዚ ናይ ሎሚ ሕታማ፡ ነቲ ብገለ ወገናት ፕሮግራምዶ ውድብዶ ዝበሃል ኣየድልዮናን ኩሉ ነገር ገዲፍና ኣንጻርዚ ሃገር ዘፍርስ ህዝቢ ዝበታትን ዘሎ ጉጅለ ኣብ ሓንቲ መርከብ ንሳፈር ክብሉ ከካይድዎ ንዝጸንሑ ዘይካይድዎ ዘለውን ብቐጠዐን ግዝያዊ ስምዒትን ዝተደፍኡ ጎስጓጎት፡ ሎሚ ነገራት እንተዘይ ጸፊፎም ጽባሕ ክዕረዩ ከም ዘይኸእሉ ገለ ቁም-ነገር ዘጨብጥ፡ "ጽባሕ ክኾነልና እንምሃዮ ፖለቲካዊ ስርዓት መሰረቱ ናይ ሎሚ ኣረኣኢያናን ተግባርናን ምጅኑ ኣይንዘንግዕ ብዝብል ኣርእስቲ መልሲ ሂብሉ ኣሎ። ኣንጻር ረብሓኡን ረብሓ ህዝቡ ተሰለፉ ንጸላኢ ዘገልግል ዘሎ ብዝተፈላለዩ ኣሰማት ዝጽዋዕ ዕጡቕ ክፍልታት ከም ትካል ከይፈርስ ንዝማኅቱ፡ ንልኡላውነት ኣዕቅቡ ከም ዘሎ ዝውድሱን ካብ ጉጅለ ህግደፍ ሓራ ከውጸኦም ዝኸእል እንኮ ንሱ ምጅኑ ዝተዛበዐ ፖለቲካዊ ርእይቶ ንዘለዎም ወገናት ድማ፡ ኣይፋል " ንዝሓር ርእሱ ሓራ ዘይወጸ ሰራዊት፡ ንህዝቢ ሓራ ከውጽእ ትጽቢት ኣይግበርን" ብዝብል ኣርእስቲ ገለ ኢላ ኣላ። ከምኡውን "ፖለቲካዊ ድሕረት ኣንጻር ኩሉ-መዳያዊ ሰብኣዊ ክብረትን ቁጠባዊ ረብሓን" ምጅኑ ኣመት ዝህብ ኣርእስትን ካብ ዝተፈላለዩ ወገናት ናብ ዓምዲ ኣንበብቲ ካብ ዝተላእኹ ደብዳቤታትን ግጥምን ንሎሚ ይኾኑ ኢልና ዝሓረናዮም ደብዳቤታት ሒዛ ቀሪባ ኣላ። ሰናይ ንባብ!

ካብ ወግዓዊት ልሳን ደግሓኤ መጽሔት ህዝባዊ ደሞክራሲ ሕታም 20 ሰነ 2018 ዝተወሰደ

ፈነወ ረድዮ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 09-07-2018